

Előfizetési árak:

Helyben:
 Egész évre 6 korona
 Félévre . . . 3
 Vidékre:
 Egész évre 12 korona.
 Félévre . . . 6
 Egyes száma 1 kr.
 (2 fillér.)

DEBRECZENI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik:
mindennap
 hétfőn és ünnep után
 való napon is.
 Hirdetések díjszabás
 szerint.
 Egyes szám ára 1 kr.
 (2 fillér.)

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13. szám.

Telefon 139. szám.

▲ lap szellemi részét illető közlemények ide küldendők.

Főszerkesztő:

S A S E D E.

Felolós szerkesztő:

HARSÁNYI SÁNDOR.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13. szám.

Telefon 139. szám.

Előfizetések, hirdetések és reklámközlmények itt vétetnek fel.

Epilogus.

Debreczen, ápril 2.

A szünet alatt, mely az Adria vitában *Rakovoszky* István képviselő által előidézett izgalmas incidens után következett, a nevezett képviselő a legfelső padsorok egyikében foglalt állást és teljes benső megelégedéssel tekintve le a teremben gomolygó szabadelvű képviselőkre, szinte kéjelgett a kárörömben, melynek hangos szóval kifejezést adni sem átalott. Aki ezt véletlenül megfigyelte, többé nem lehetett kétsége a felől, hogy minő szándék vezette *Rakovoszkyt* oly rut eszközökkel folytatott s oly csufosan végződött akciójában s hogy mi volt az igazi célja. Az akna, melyet ásott, fölrobant s ha az első perczben nem is lehetett látni, mily nagy a pusztítás, az kétségtelennek látszott, hogy a robbanás kárt okozott a szabadelvűpártnak s ez volt *Rakovoszky* elégtétele, ez volt igazi célja.

De nem soká telt öröme dicső művében. Mert eltekintve attól, hogy nemcsak ő, hanem egész pártja is a legcsufosabb helyzetbe jutott, a kárt is, melyet a szabadelvűpártnak okozott, jóvátették s a párt ismét teljes birtokában van mindamaz erkölcsi hatalmi eszközöknek, melyeket

sok hosszú év alatt a mai napig gyűjtött.

A szabadelvűpárt vasárnap értekezletében elintézték az ügyet. És elmondhatjuk, lovagiasan intézték el, mert ama nyilatkozatok, melyeket *Bessenyei Ferencz* és *Hegedűs Sándor* kereskedelemügyi miniszter tett, valódi lovagias gondolkodás kifolyásai. Oly határozottak és fenntartás nélküliek azok, hogy a legnagyobb érzékenység is kell, hogy megnyugvást és megelégedést találjon bennünk. A tanulság pedig, melyet az esetből *Széll Kálmán* a jövőre nézve levont, arannyal mérve sem lenne drágán megfizetve. A kormány és a szabadelvűpárt tagjai közt feltétlen bizalomnak kell uralkodnia, mely addig terjed, hogy minden kérdést és minden agályt elő lehet adni. De ennek kizárólag a párt kebelében kell történnie és nem más helyeken. E tanulság követése annál könnyebb, minthogy a miniszterelnök egy kérdésnek sem tér ki az utjából, minden megjegyzést tiszteletteljesen fogad s a maga részéről az őszinteséget tette egész politikája alapjának. Ennek az őszinteségnek, ennek az egyenességnek, ennek a becsületességnek köszöni *Széll Kálmán* nemcsak ezt a nagy bizalmat, melylyel iránta mindenütt visel-

tetnek, hanem azt a nagy tekintélyt is, melyet élvez, mert ez az, ami az ő többi nagy és páratlan kvalitásaira a koronát felteszi.

POLITIKAI HIREK.

A külföldi sajtó a hármasszövetségről. A hármasszövetségről szóló polémia még mindig foglalkoztatja az európai sajtót. A római *Mattino* szerint Ausztria-Magyarország azért szünteti meg az Olaszországra nézve kedvező borklauzulát, mert most már a változott viszonyok következtében a Balkánon nincs többé mitől tartania Oroszországtól. A *Mattino* hozzáteszi, hogy Ausztria-Magyarország vegye fontolóra, hogy Olaszország a Franciaországgal való jobb viszony következtében szabad kezet nyer Kelet felé, a mire különösen azért van szüksége, mert *Ferencz József* halálával Ausztria bomlása okvetlenül kezdetét veszi. — Az orosz sajtó nagy megelégedéssel veszi tudomásul *Zanardelli* kijelentéseit. A *Novoje Vremja* örvend, hogy Olasz és Franciaország között ismét a régi jó viszony áll fön, melyet annak idején *Crispi* rontott meg. A *Vjedomosti* idézi ezt az olasz közmondást: „gli amici dei nostri amici sono nostri amici” (barátaink barátai, a mi barátaink is) és hozzáteszi, hogy Olaszország annál is inkább jó viszonyban élhet Oroszországgal, minthogy érdekeik sehol sem találkoznak.

Uj főispánok. A hivatalos lap tegnapi száma három királyi kéziratot

közöl, a mely a főispáni karban bekövetkezett változásokkal foglalkozik. E szerint a király *Horváth Béla* Hontvármegye, valamint *Selmecz- és Bélabánya* főispánját ez állásának fölmentése mellett *Esztergomvármegye* főispánjává nevezi ki. Hontmegye, valamint *Selmecz- és Bélabánya* városok főispánjává *Lás Gyula* országgyűlési képviselőt nevezte ki. Végül *Pálffy Elemér* Verseez főispánját ez állásától, *Rónay Jenő* pancsovai és torontálmegyei főispánt állásától fölmenti és *Zákó Milánt* Pancsova és Verseez városok főispánjává nevezi ki a király.

TÁVIRATOK.

Öngyilkos katona.

Orsova, ápril 2. (Saját tudósítónktól) *Migrak János*, a helyben állomásozó honvédségnek egyik ügyes, derék szakaszvezetője, ma reggel szolgálati fegyverével a Lövéde-sétányon főbelötte magát. Életuntságának oka ismeretlen. Hogy rossz bánásmód kergette volna a halálba, az teljesen ki van zárva, mert a tiszték nagyon humánusak.

Elgázolt vasuti örök.

Budapest, ápril 2. (Saját tudósítónktól) A *kassa-oderbergi* vasut *Csimi* állomásának két pályára az éjjel lakadalomra volt meghíva. Mikor háza tértek, a pályatest felé vették az utjokat. Ép akkor ért *Csimire* egy gyorsvonat. A pályadrök ittas állapotban nem vették észre a feléjük közeledő gyorsvonatot, a mely

TÁRCZA.

Az örök menyasszony.

Irta: *Nográdi László.*

Valóságos talány volt előttünk *Kutas* tanár. A nagyobb diákok sok minden do'got beszéltek, mi kicsinyek ebből keveset értettünk, csak annyit, hogy *Kutas* tanár ur nagyon okos ember, meg, hogy olyan menyasszonya van, a ki soha sem lesz a felesége.

Nem igen gondolkoztunk azon, hogy mit higyjünk, mit ne, inkább törődünk a bigével és golyózással. Mégis nagyon vártuk a harmadik osztályt, a melyben *Kutas* tanár ur tanította a fizikát.

Az első óra után összenéztünk mindnyájan s szinte haragudtunk, hogy már vége van az órának. Az a szürke fejű, haragos arcú ember, a ki örökké egy kopottas tubákszinű kabátban járt, egészen átváltozott, mikor magyarul beszélt. Aztán hogy magyarul beszélt, szó szót követett, csak úgy folyt belőle a beszéd, mintha olvasta volna. *Fakó* arcán halvány pirosság ömlött el, szeme ragyogott. A nyugtató hangyaboly, melyet semmiféle szigorúság el nem tudott némitani, (hires rosz osztály volt), *Kutas* tanár ur szavát úgy hallgatta, mintha megvarázsolták volna.

Molnár Jóska jószántából tett fogadást, hogy a *Kutas* tanár ur órájában semmi csinyt nem követ el,

pedig ő nagy imposztor volt, mesteri módon tudta zavarni az előadásokat.

Mikor a fizikai terembe felvitt *Kutas* tanár ur, még jobban bámultunk. Annyi csillogó szerszám, gép volt ott, hogy szinte fejünk is szédült a nézésébe. *Kutas* tanár ur elővette hol az egyiket, hol a másikat s mutatott valami különösét.

— No, *Molnár Jóska*, ezt csinál meg, mondtuk. *Molnár Jóska* kapitálált s készségesen elismerte, hogy *Kutas* tanár ur még nála is nagyobb mester. Pedig ő is nagy mester volt. A híres zenélő sárkányok az ő kezéből kerültek ki. Most már tudom, hogy inkább huncutság volt benne nagy, mint mesterség, mert a zenélő sárkány igen egyszerű volt. Egy nagy papírsárkány s egy zacskóban hozzákötött macskából állott az egész szerkezete. Nagyszerűen zenélt! Feleresztve! De hát akkor bámultuk.

Hi már *Molnár Jóska* elismerte *Kutas* tanár urat, hogyne mi, ki mindnyájan semmi voltunk hozzá képest.

— Nem is hiszem, hogy nem a sítánnak ezimberál, vétkedett *Gulyás Jani*.

— Ezért nem jár kint, azért zárkózik mindig szobájába, mondta egy másik.

— Volt-e már valaki a lakásban? — kiáltotta *Acs Pista*. Kérdősködöttünk mindenfelé, *Molnár Jóska* még a nagy diákokat is megkérdezte, de

bizony nem találtunk egyet sem, aki ott lett volna.

Ugyan mért zárkózik el? Mit tartogat ott. Mind olyan kérdések, melyekre felelni nem tudtunk.

Egy öreg asszony lakott vele, az édes anyja, tőle nem tudhatunk meg semmit.

— A menyasszonyát tartja ott elzárva, mondta *Agócs Laci*, úgy lesz az valósággal, hagyjuk rá, csak aztán más titok is ne legyen még ott.

Kutas tanár ur titokszzerű rejtélyes embernek tűnt fel előttünk, úgy állott, a mi gyermekfantáziánkban.

— Akárhogy is, de bejutunk hozzá, mondta keményen *Molnár Jóska*.

B, be, de, hogy? Szinte belebetegedtünk már a kíváncsiságba.

Kerestünk egy alkalmat, egyszer aztán megjött. *Kutas* tanár ur kivezetett bennünket a mezőre este felé, az égről magyarázott valamit. Itt aztán, mivel az iskola komoly szeme nem nézett ránk, nem volt s pad, se katedra, sokkal szabadabban éreztük magunkat. Szabad volt ugrálni, beszélni is. Itt *Kutas* tanár urra úgy néztünk, mint más közönséges emberre.

Sok mindent kérdeztünk tőle, szeretettel választott minden kérdésünkre.

Nini, gondoltuk, hiszen lehet a *Kutas* tanár urral beszélni, nem hargszik. *Molnár Jóska*ban olyan magasra hágott a bátorság, hogy nem félt olyant kérdezni, a mi épen a legkényesebb dolog volt.

— Igaz, mondta vakmerően, hogy tanár ur otthon elzárva tartja a menyasszonyát?

No gondoltuk, most baj lesz, *Molnár Jóska*t, alighanem kicsapják, hogy mer ilyet kérdezni.

Kutas tanár ur egy ideig nézett, látszott rajta, hogy meglepte a kérdés. Aztán szeliden így szólt, *Molnár Jóska*hoz fordulva:

— Kíváncsi vagy rá? Igaz, fiúcskám.

Meglepődöttünk, szinte kövé meredten álltunk. Mégis okos gyerek az az *Agócs Laci*, hogy eltalálta.

Gyertek el holnap délután valamennyien, folytatta *Kutas* tanár ur hozzánk fordulva, majd megmutatom.

Egész éjszaka nem tudtam aludni, no most mindent megtudunk. Mégis csak *Molnár Jóska* az igazi mester, hogy kinyitotta a *Kutas* tanár ur szobáját. *Agócs*éknál gyülekeztünk össze másnap, egyse hiányzott közülünk, még *Bonus Peti* is elbicsegett, pedig nagyon panaszkodott, hogy fáj a lába.

— Ugyan minő lesz? szép-e? — találgattuk.

— Azt mondom én, hogy nagyon csunya, mondta *Keresztesi Pali*, mert ha szép volna, feleségül venné és nem tartaná bezárva.

Ebbe aztán belenyugodtunk. — De ugyan mit látunk meg ugyan mit?

Remegve esengettük a bezárt kapun.

elgázolta őket. A kerekek össze vissza lépték testüket. Velük volt feleségeik a különös véletlennek köszönhetően, hogy ép bőrrrel menekültek ki a halál torkából.

Háboru Oroszország és Japán között.

London, ápril 2. (Saját tudósítónktól.) A Daily Mail jelenti Tokióból, hogy a mikádó és a miniszterek között éjjelnappal tanácskozások folynak az Oroszországgal kövendő eljárás tárgyában. Hír szerint a mikádó kijelentette volna, ha a flotta teljes készenlétben van, úgy nem habozik és azonnal erős hálórajt küld a koreai vizekre az ottani orosz hadihajók elűzésére. A vezérkar három főtisztjét Koreába küldték. Japánban a háboru eshetősége képezi most közbeszéd tárgyát.

Az elfogott fölkelő vezér.

New-York, ápril 2. (Saját tudósítónktól.) A fogságban lévő Aguinaldo a filippini főparancsnok engedélyével tanácskozott kabinetjének volt tagjaival és utasította őket, hogy a népet föltétlenül megadásra szólítsák föl. Az amerikai kormány még nem határozott Aguinaldo büntetése tekintetében. A sajtó azt követeli, hogy Funston ezredest, a ki Aguinaldot elfogta, azonnal hadosztály tábornokká léptessék elő, azonban a hadügyminiszter ellenzi azt, mert Funston még nagyon fiatal és így az előléptetési rendet 20 évre megbontaná az amerikai hadseregben.

A burok harca.

London, ápril 2. (Saját tudósítónktól.) A Times-nek jelentik Middleburgból, hogy a tél közeledtére való tekintettel a burok észak felé a busmánok földje irányában vonulnak, de a vasuti vonal mind a két oldalán czirkáló csapatokat hagynak hátra.

— No most, no most, suttoztunk, hogy a Kutas tanár ur szobája ajtajához értünk, Molnár Jóska kopogtatott. Izgatottak voltunk mindnyájan.

Kutas tanár ur szeliden, mosolygva fogadott, ott ült a nagy, széles íróasztalánál. Tele volt a szobája könyvekkel, az íróasztala is csak úgy görnyedt.

— Itt vagytok, — mondta, — no mindjárt meg mutatom a menyasszonyom, fiam, jöjjetek közelebb.

Valamennyien oda álltunk az íróasztala köré. Akkor Kutas tanár ur elővett egy igen vastag könyvet.

— Lássátok, ez az én menyasszonyom, mutatta ez, a tudomány, ennek fogadtam örök hűséget, igyekeztek ti is ilyen menyasszonyra szert tenni, mert ezt senki el nem veheti tőletek; ez mindig a tiétek marad, mert a tudomány örök.

Éreztem, a hangja hogy reszket a megindulástól s úgy láttam, mintha köny szökött volna a szemebe.

Mikor kijöttünk, láttam Molnár Jóska arczán, hogy elégedetlen.

— Te, Jóska, mondtam neki, hiszed te, a mit Kutas tanár ur mondott?

— Nem én, felelte Molnár Jóska. Én se hiszem, sugtam, hisz ez rettenetes volna.

... Most jut eszembe, hogy én akkor a Kutas tanár ur íróasztalán egy megfakult, fekete keretes, halvány női arczképet is láttam.

A Pulszky Ágost elbeszélése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, ápril 2.

Pulszky Ágostról mindenki tudja, hogy egyike a parlament legnagyobb eszű, legképzettebb, legtudósabb tagjának, a ki ha a tudomány kultiválása mellett marad, bizonyára óriási sikereket ér el és a művelt külföld előtt ismertté teszi nevét. Noha így is igen sokan ismerik külföldön a tudós világ köreiből nemcsak nagynevű atyja révén, hanem a saját érdemei, műveltsége és tudása nyomán is.

De hát Pulszky Ágostot elhódította a politika, a csuf politika s ez ugyancsak át és feldolgozza az embereket. Az egyiket szárazzá, a másikat ezínikussá, a harmadikat nagyképvű teszi, vagy pedig egyszerre mindhárom tulajdonságot beleoltja. Nem kutatjuk ezuttal, hogy ártott-e és mennyire Pulszkyknak a politika. Egyet tudunk, hogy elmésségét, az ötletességét nem vette el, sőt talpraesettebbé tette.

E sorok írója annak idején meginterviewálta a nevesebb politikusokat, hogy a véleményök Ugron Gábornak a delegációba való bemeneteléről. Pulszky ex tempore felelte rá:

— Nos eddig nem volt ellenzék a delegációban s ezután még kevésbé lesz ellenzék a delegációban.

Az egész parlament és minden ujság olvasó nevetett ezen az ötleten.

A mikor szegény Csernátony Lajos hagyatékát elárverezték, Gajári Ödön figyelmeztette Pulszkyt.

— Hallod-e Guszti, van ott valami évkönyv, a melyben egy elbeszélése van, azt neked kell megvinned.

— Micsoda? A Guszti elbeszélése? Hát volt olyan idős, a mikor a Guszti belletrisztikus volt? — kérdezték a körülállók.

— No hát én is voltam ifju és bohó! — szolt Pulszky.

... És megkezdődött az árverés. — Pulszky elbeszélése! — szolt a kikiáltó Gajári.

— Uj korában két frt volt, — szolt Pulszky — most adok érte 4 koronát.

— Hohó! 8 korona az ára!

Hasztalan volt minden szabódás Pulszkyknak ki kellett fizetnie a 8 koronát. Aztán fogta a könyvet, meg se nézte, haza vitte és oda adta a leányának. A könyv nagy örömet keltett. Harriet kisasszony, a Pulszky bájos leánya felnyitja a könyvet és meglepetésében felkiáltott. Mert két nagy meglepetést rejtett a könyv. Először is a könyv címe volt:

Regék olasz földről.

Irták: Pulszky Teréz, Ágost és Ferecz.

Három elbeszélést tartalmazott: az egyiket írta csak az Ágost, a másik kettőt a szülei írták.

A másik meglepetés egy ajánlás volt. Ez volt a belső lapra írva.

Kedves Poli leányomnak szerető atyja

Ferecz.

— Nini, papa, hiszen ez a könyv a Poli nénié.

— Csakugyan!

Átvitték a könyvet a muzeumba: Hampelné — Pulszky Polejzena urhölgynek, a ki így kiáltott fel:

— No Guszti, látszik, hogy politikus vagy, hiszen te az én saját könyvemet vetted meg. Ezt én vagy 15 év előtt adtam kölcsön Csernátynak. Aztán megfellekedtem róla, bizonyára Csernátony is megfellekedzett. Most pedig vissza veszem jogos tulajdonomba!

Ezen mulat most az egész Pulszky család.

A miniszter és a debreczeni szappan.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápril 2.

Nemes Debreczen városának sok kedves specialitása között nem legmegvetendőbb a szappan, aminek a hírét a nubiai szerencseny is ősméri, akit már csecsemő korában azzal ijeszt a dajkája. Nem is esoda, hogy Debreczen város büszke és féltékeny a szappanjára, a szép, hármatos, foghatós szappanra amelyhez hasonlót nem főznek e földi téreken.

Egy nagyváradi gyáros mégis kísérletet tett, hogy letiporja Debreczen e nevezetességét s a tulajdon produktumával homályosítsa el a esodálatos szappan hírét. Hogyan-hogyan nem a mi szappan-gyárosaink csakhamar neszét vették, hogy odaát a pakfong-városban lábball tapossák az ő féltett büszkeségüket, hogy valami vakmerő, botor lélek, debreczeni szappan czimmetel és jelleggel hozza forgalomba a saját maga főzte kotyvalékot, ami persze halavány, bus árnyéka lehet csak az igazándi, világosodálta, asszonydicsérete debreczeni mosószappannak. Nosza Debreczen városnak valahány szappanfőzője egy szálíg panasza ment a szenátushoz. Hogy nekik igazságot tegyen, mert maguk mennek el Nagyváradra s ami szappan van, mind a Körösbe szórják, hogy egy hétig habos lesz a folyó.

Megmozdult azután a hivatalos apparátus a debreczeni szappan becsülete érdekében. A tanács átírt Nagyvárad városhoz, hogy siessen elköbözni az inkriminált szappant, nehogy szűgyen essék Debreczen hírének. Erre hivatalosan konfiskáltak egy egész hajórakomány Nagyváradon fözött debreczeni különlegességet. Az élelmes nagyváradi gyáros azonban nem hagyta a maga igazát: a miniszterig vitte a dolgot.

A miniszter most döntött is a kényes konfliktus ügyében és pedig a nagyváradi szappanfőző javára. Tegnap mosolyogtak a miniszter irásán a nagyváradi tanács urai. Ugy szolt a döntés, hogy Nagyváradon is árulhatnak debreczeni szappant, mivel-hogy a váradiaknak is szüksége van szappanra. Most tehát a gyáros visszavontagság után.

Megírténhetik azonban most már, hogy a vendéglőben kikobozzák a rokonszenves idegen szájjából a kolbászt, amitegyik-másik pinezér könnyelműen debreczeni jelzővel diszit föl, holottan az a zamatos debreczeni kolbásznak csak silány utánzata. Mert a specialitásokat tisztelni kell.

Egy család tragédiája.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, ápril 2.

Megrendítő eset történt mult hó 31-én Szántova község közelében, hol egy ur család került a vonat kerekei alá s ott halálát lelta.

A borzalmas szerencsétlenség részéről tudósítónk az alábbiakat írja: Molnár Imre gazdatiszt vasárnap délelőtt a pusztáról jött be kocsin családjával, hogy az ünnepet Szántován töltsék egyik rokonuknál. A kocsin ült Molnár a feleségével, két gyermekével és a kocsi. Délelőtt 11 óra tájban volt. Egy vasuti átjárón keresztül akartak hajtani, melynek a sorompója nem volt elzárva. Az át-

járó egy kanyarulat előtt és egy magas domb alatt fekszik, úgy, hogy ettől sem a kocsi, sem pedig a kocsiban ülő Molnárék nem vették észre a vonat közeledését. A kocsi gyanútlanul hajtott neki az átjárónak. Molnár ekkor rákiáltott a kocsisra, hogy hajtson gyorsan, de már késő volt, mert a kocsi hátsó részét a vonat elkapta és a benne ülők a vonat kerekei alá kerültek. Molnárék és a két gyermekét darabokra lépte a vonat, Molnár és a kocsi a síneken kívül estek, ennél fogva Molnárnak egyik lábát vágta el a vonat kereke, a kocsi a fején sebesült meg, a mint a kocsiból kiesett.

A szerencsétlenség után rögtön megállították a vonatot s a személyzet, valamint az utasok hozzáfogtak a sérültek bekötéséhez és a halottak eltávolításához. A vonat kerekein csafatokban lógott egy-egy véres ruhadarab és testrész. Ugy a sérülteket valamint a halottakat bevitték a községbe, hol a halottak eltakarítása iránt intézkednek.

A vizsgálatot tegnap tartották meg a helyszínén.

UJDONSÁGOK.

* A debreczeni Kaszinó estélye. A debreczeni kaszinó régi multjához méltóan, fényesnek ígérkezik az e hó 14-ikén rendezendő kaszinó-estély sikere. A rendezőség fáradhatatlanul működik az est sikerének előmozdításán s a meghívókat is szétküldötték már a kaszinó tagjainak. A halványkék, finom kartonpapírra nyomott meghívók izléses, mondhatni ritkaság számba menők. A kik nem tagjai az egyletnek, meghívót nem kapnak, de minden tag vihet magával az estélyre vendégeket. Számozott ülőhelyekre előjegyzéseket e hó 10-ig Csóka Sámuel polgármesteri titkár fogad el. Az elégáns meghívó egyik oldalán látható a műsor, a mely a következő:

1. Nyitány. Tell Vilmos operából. Előadja a Magyar testvérek zenekara.

2. Prolog. Irta és előadja dr. Tüdös János ur.

3. Norma. (Liszt átirat:) zongorán előadja Berger Mórné urnő.

4. A boldogságról. Irta és felolvassa dr. Svüts Miklós ur.

5. Beriot Revense. Bolero. Hegedűn előadja gróf Csáky Széll Marianne urnő. Zongorán kíséri P. Nagy Zoltán ur.

6. Dalok. Éneklé Fráter Loránd ur.

Ez a fényes műsor maga is elég garancia arra, hogy minden előre való bereklamozás nélkül is teljes legyen a siker, a mennyiben a program valóban kielégítheti a legkényesebb izlést is. Arról, hogy a hangverseny és felolvasás után hideg ételeket szolgál fel Hauer Bertalan, a kaszinó új vendéglőse, a terített asztalokra s hogy a társasvacsera után esztelen tánczeremmmé alakul át a kaszinó nagyolvasó terme, hallgat ugyan a meghívó, de e körülmeny esőppet sem áll utjában az estély fényes sikerének. Valóban örvendetes az a nagyfoku érdeklődés, a kaszinó estélye iránt Debreczen város előkelő társadalmának körében nyilvánul s hisszük, hogy ez estélyeknek sikerül új vért önteni tespedő társaséletünkbe.

* A közigazgatási bizottság ülése. Debreczen város közigazgatási bizottsága tudvalevőleg minden hónap 5-ikén tartja gyűlését. E hónap 5-ike azonban Nagypéntekre esik, így a gyűlés az ünnepre való tekintetből 4-ikén, csütörtökön tartatik meg.

* Szerencsétlenül járt cseléd. Végzetes szerencsétlenség történt tegnap délelőtt *Kula* Agnes cselédleányával. Gazdája Hatvan-utcai lakásán egy kosár fehérneműt vitt fel a padlásra. Alig ért azonban a létra közepéig elvesztette az egyensúlyt, elcsuszott és lezuhant az udvar közepére. Esméletlenül, véresen szedték fel a házbeliek. A szerencsétlenül járt leány az esés következtében két oldalbordáját eltörte. Most orvosi gyógykezelés alatt van.

* Nyomozás a betörések ügyében. Mile Pál r. fogalmazó vezeti azokban a betörési ügyekben a vizsgálatot, melyekről lapunkban már több ízben írtunk. A rendőrség egész seereg gyanus egyént tartóztatott le, a kik között nem egyre erős gyanu nehezedik. Megjegyzendő különben, hogy a boltbetörések egyáltalán nem bírnak nagyobb jelentőséggel, úgy, hogy a közönség a közbiztonság miatt nyugodt lehet.

* Véres verekedés a piacon. Tegnap délután 5 órakor két részeg esavargó óriási botrányt csinált a Piacz-utcán. Valamelyes pálinka mérésben beszédtek a jóból s erős vitába elegyedtek. Az egyik *Kolozsi Gábor* a vita hevében úgy vágta pofon társát, hogy az először az akáczfának esett, aztán szabályszerűen elterült a földön. A virtus azonban feltámadt benne s mikor felezihelődött, kikapta eszmaszarából a bicskát s azzal támadta meg *Kolozsi*. Fején, kezén több sérülést ejtett s csak rendőri beavatkozásra hagyta abba a késelést. Mindketten bekerültek a bűnügyi osztály börtönébe.

* Gyászrovat. Az alábbi gyászjelentést vetjük: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó apának, apósnak, nagyapának, testvérnek, sógorinak, násznak és áldott emlékü jó rokonnak néhai polgár *Tóth János*nak f. hó 2-án délelőtt 9 órakor, életének 79-ik, özvegyiségének 6-ik évében agyszélhűdésben történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hűt tetejéi f. hó 3-án, délután 3 órakor fogtak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Péterfia 44. sz. házuunktól, a nagytemplomban tartandó gyászima után a Hatvan-utcai temetőben levő családi sírhelyre örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1901. április hó 2-án. Bánatos gyermeke: *Tóth Mária* férjével polgár *Uj Horváth Tamással* és gyermekeivel. Testvére: polgár *Tóth Balint* nevével *Kiss Zsuzsannával*. Sógora: özv. polgár *Papp Pálné* *Kabai Zsuzsanna*, polgár *Szűcs Mihály* nevével, *Kabai Mária*val és gyermekeivel. Násza: polgár *id. Horváth Tamás* nevével és gyermekeivel, valamint számos rokon nevében is. Áldás és béke drága poraira! A temetést a pontosságáról ismert *Gebauer K.* temetkezési intézete rendezte.

* Tolvaj helyett egy éhes fiu. A Bika-szálloda éttermének tulajdonosát kellemetlen meglepetés érte. Tegnap éjjel ellopták a padlásra felagratott füstölt disznóhus készletét. Lába kelt minden kolbásznak, sonkának és oldalasnak. A tulajdonos jelentette a lopást a rendőrségnek, a honnan egy rendőr biztos ment a Bikába helyszíni szemlét tartani. Átkutatták a tulajdonossal az egész padlást, a húst azonban nem találták meg. Rábukkantak ellenben a szalma közt egy fiura, ki gombolyaggá huzta össze magát s keservesen sirt. Kitént, hogy *Kovács Mihály*nak hívják. Apja ezelőtt három nappal megverte, a fiu megszökött s azóta étlen szomjan a Bika padlásán rejtőzködött. *Kovács Mihály*t a rendőrség hazavitte szüleihez.

* Az Izs. hitközség közgyűlése. A debreczeni Izs. hitközség e hó 8-án, hétfőn közgyűlést tart. A közgyűlésnek egyetlen tárgya az adó felszámolási bizottságba való három új tag beválasztása lesz. A közgyűlésre az elnökség az alábbi meghívót küldötte szét: *Meghívás* a debreczeni Izs. hitközség által 1901. évi április hó 8-án, hétfőn d. u. fél 5 órakor a hitközség tanácstermében tartandó közgyűlésre. Debreczen, 1901. márczius hó. Az elnökség. Tárgy: Az adó felszámolási bizottságba 3 tag választása.

* Tűz Csögén. Tűz ütött ki tegnapelőtt virradóra, mint cségei levelezőnk írja, *Móga András* odaváló vagyonos parasztagyazda portáján. A házbeliek csak akkor vették észre a tüzet, mikor a tető fejük felett már lángokban állott s csak nagy ügygyel-bajjal tudták meggátolni, hogy a szomszéd épületekre is át ne harapdjon. Hogy mi okozta a tüzet, a vizsgálat lesz hivatva kideríteni. A kár 3000 forint, ami azonban megtérül, mert a leégett épület biztosítva volt.

x A Korona Takarékos Hitelszövetkezet igazgatósága elhatározta, hogy tekintettel a még folyton tartó jelentkezésekre felvesz új tagokat, mulasztási illetékek szedése nélkül. Kölesön előjegyzések a hivatalos órák alatt (d. e. 9-12-ig és d. u. 3-5-ig) a szövetkezetnek Piacz-u. 6. sz. alatt lévő hivatalos helyiségében már most elfogadhatók.

x Feltűnő szép férfi divat újdonságok érkeztek u. m.: Kalapok, remek nyakkendők, zsebkendők, fehér és színes ingek, gallérok, kélzók, esernyők, sötétabotok, keztynk, karisbadi czipők, kötött férfi-, női- és gyermekharisnyák, férfi-, sport- és gyermeksapkák, francia és angol illatszerek eredeti gyári áron. Kiváló tisztelettel Fekete Jakab.

LEGUJABB.
Éjjel érkezett táviratok.
Gizella Augusztia főhercegnő temetése.

Budapest, ápril 2. (Saját tudósítónktól.) A szombaton elhunyt *Gizella Augusztia* főhercegnőnek, *József Ágost* főherceg leányának holtteste zárt koporsóban ma este tíz órakor érkezett Budapestre, a déli vasút pályaházába, ahol *Apponyi Lajos* gróf magyarországi udvarnagy, *Szapáry József* gróf főudvarmester helyettes, *Szegedi Maszák Aladár* udvari titkár a főudvarmesteri hivatalképviselésében, *Eltz* udvari főbiztos és *Jäger* udvari biztos várakoztak. Ott volt *Kanter Károly* apát, a királyi várpalota főbánsa, három lelkész kíséretében. A koporsót a pályaudvaron egyszerű ravatalra tették s a papság beszentelte a halottat. Ezután a koporsót hatfogatu udvari kocsin fölvitték a királyi várpalota Szent-István kápolnájába, a hol újra ravatalra tették. A kápolnába az említett hivatalos személyiségeken kívül senkit nem eresztettek be. A kápolnában ismét *Kanter Károly* apát főbánsó végezte a gyászszertartást, a mely után a kis halottat levitték a kápolna alatt levő nádor-család sírjába, a hol a papság újra megáldotta. A kis főhercegnő koporsóját *László* főherceg szárköfájja mellett helyezték el.

Földrengés a Délvidéken.
Budapest, ápril 2. (Saját tudósítónktól.) Módos, Zimony és Ó-Becsén ma este hat órakor négy másodpercig tartó erős földrengés volt, a mely félelmes, nagy morajjal rázkódtatta meg az egész Délvidéket. A lakosságot iszonyú rémület szállta meg. Az összes kávéházakban a lámpák elaludtak, az ajtók kinyíltak. A földrengés nagyobb kárt nem okozott, csupán a falakról hullottak le egyes könnyebb tárgyak és több kémény összedült.

Mint egy később érkezett táviratunk jelenti, *Déván*, *Lugoson*, *Aradon*, *Temesváron*, *Szegeden* este 6 órakor szintén erős földrengés volt. Az órák megállottak, a butorok megmozgottak a helyükön. Székreghen a földrengés következtében egy ház összeomlott.

Fáradtság a legcsekélyebb megerőltetésnél.

A vérszegénység nagyon elterjedt betegség, melyet a vér elégtelen mennyisége és minősége jellemz. A fókók, melyek a vérszegénység állapotát előidézik, elégtelen táplálék, nem elegendő mozgás, de legfőképp zárt vagy romlott levegőben való tartózkodás. A vérszegénységben szenvedő egyéneknek fákó az arcuk, színtelen ajkuk és foghúsuk van, szivdobogást, fejfájást, kábultási rohamokat észlelnek, folytonos bágyadság állapotában vannak és a legkisebb megerőltetés megakasztja lélegzetüket. Így szenvedett *Heindl Teréz* asszony is, ház-mesterné Münchenben, a Marienplatzon, vérszegénységben és a Pink-labdacsoknak köszönhető gyógyulását. „53 éves vagyok

és utóbbi időben rendkívül fáradtnak éreztem magamat, a legcsekélyebb munka kifárasztott. Nem bírtam többé a lépcsőkön feljárni a nélkül, hogy ki ne pihenjem magam, annyira elált a lélegzetem. Ezenkívül égő fájdalmakat éreztem talpaimban, valamint a karok és lábokban. Miután a Pink-labdacsokról hallottam beszélni, melyek ismerőseim egyikének oly jót tettek, hogy helyzetem azonnal jelentékenyen javult.

Mint hogy a vérszegénység a vér elszegényedéséből származik, azt azonnal meg kell gazdagítani és újítani. De semmiféle szer sem alkalmas jobban ezen cél elérésére, mint a Pink-labdacsok. Ezek már a gyógyulások ezreit érték el és a vér leg-hatalmasabb megújító- és az idegek erősítő szerének tekintendők, kitűnőek vérszegénység, sápkór, neurasthenia, általános gyengeség, rheuma ellen.

Kaphatók minden gyógyszerárban, valamint Ausztria-magyarországi főraktárban: **Török József** gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12., dobozonként 3 Korona 50 fillér, vagy hat dobozonként 18 Korona.

SZINHÁZ és ZENE.

A hét műsora.
Csütörtök, április 4-én, bérlet 149. szám. „B“ **Ooskay brigadéros.** Történeti színmű 4 felvonásban.
Péntek, április 5-én és *szombaton* 6-án **szünet.**
Vasárnap, április 7-én két előadás; délután 3 órakor, félhelyárakkal: **A peleskei nótárius.** Bohózat 3 felvonásban. Este 7 és fél órakor, bérlet 150. szám „C“ — **Sarkadi Aladár** első felléptével: **Az aranykakas.** Bohózat 3 felvonásban.

— **(B. Ruzsinszky Ilona vendég játéka.** A debreczeni közönség volt, kedvence *B. Ruzsinszky Ilona* ur-hölgy, tegnap a Szultán czimzserében vendégszerepelt diadalainak pár év előtti színterén, a debreczeni színpadon. Meleg rokonszenvvel, szívből jövő tapsviharral fogadta színpadra léptekor a közönség s minden énekszám után kifejezést adott tiszteletének és szeretetének. *B. Ruzsinszky Ilona* az a primadonna, a ki a debreczeni közönség jóemlékét teljes mértékben bírja. Művésze megizmosodott, hangja pedig szebb, mint valaha. Erős, tiszta, nemes csengésű, majd lágy, olvadó-kony, elbűvölő. Boldogok a kassaiak, hogy oly sűrűn gyönyörködhetnek benne. Tegnap fellépése alkalmából a ház szépen megtelt. Néma esendben élvezte mindenki a művésznek énekét s egy-egy szám s különösen a második felvonás híres keringője után, mely a koloratur primadonnák próbaköve, percekig zugott a taps. Két remek virágescorral is meglepte a hálás közönség, felvonások után pedig számtalanszor hívta a lámpák elé. *Kállay Lujza* szubrette hiány miatt *Roxelánt* játszotta. Ez a művész rosz nem lehet soha, természetes, hogy tegnap is nagyon kedves, bájos volt. *Bárdos Déliát* elvenen, elfogulatlanul játszotta. Haladása szemmel látható. A férfi szereplők kitűnők voltak. *Uj Szathmáry Alija*, *Sziklai* rettenetes, *Nagy Gyula* kellemetes basája kabinet alakok. A zenekart *Znojemszky* vezette erős kézzel. (S. b.)

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Meglopta a társát.** *Grósz Mór* hetes volt a Bika szállodában. Dolgozni nem igen szeretett, hanem könnyű módon akart pénzhez jutni. A múlt év december hóban *Szűcs Sándor* hetes társának a ládáját feltörte és az abban talált pár forintot ellopta. E cselekedetért lopás bűntette miatt vonták felelősségre. Tegnap ítékezett felette a debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa dr. *Szeőke István* bíró elnöklété alatt. A megtartott főtárgyalás után a törvényszék *Grósz Mór*t hat havi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős lett.

KÖZGAZDASÁG.

Tőzsde.
— Távirati tudósítás. —
Budapest, ápril 2.

Buzakinálát kielégítő, vételkedv mérsékelt. Bányadt irányzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemű nyugodt. Idő: szép.	
Buza áprilisra — — —	7:52—53
„ májusra — — —	7:60—62
„ októberre — — —	7:67—68
Rozs áprilisra — — —	7:66—67
Rozs októberre — — —	6:71—72
Zab áprilisra — — —	6:46—48
„ októberre — — —	5:55—60
Tengeri májusra — — —	5:27—28
„ júliusra — — —	5:38—39
Repcze augusztusra — — —	12:50—60

NYILTÉR.

Vegyünk Foulard-selymet!
Kérjen ön mintát tavaszi és nyári újdonságainkból.
Különlegesség: Nyomatott selymfoulard, *Louise*, *ohiné*, *nyers-* és *mosóselyem* ruháknak és blousoknak, méterenként kor. 1-15-től feljebb.
Ausztria- és Magyarországon közvetlen magánfelelőknek adunk el és a kiválasztott selyem-szöveteket vám- és bérmentesen a lakásra küldjük.
Schweizer & Co. Luzern (Schweiz)
selyemszövet kivétel.

REGÉNYOSARNAK.

A mit az éj botakar.

Angol regény.
Írta: **Miss Braddon.**
IV. Fejezet. 36.

Gonoszság légy velem!

— Ép oly kevéssé juthatna eszembe, hogy fogatot tartsak, mint hogy emberbaráti eszméknek és ugynevezett nemes érzelmeknek helyt engedjek. Czelom, hogy állást küzdjek ki magamnak a világban s barátaim érdeke mellett, a magam érdekeit is szem előtt kell tartanom. Mint látja, őszinte vagyok. Ez azonban ne aggaszsa; kedves barátom, én támogatni fogom önt, ön támogatni fog engem és ugyancsak kemény dolognak kellene lenni, ha egy év alatt nagybátyjával a régi viszonyt helyreállítani nem sikerülne. Türelem, barátom, türelem; művünk lassan fog érlelődni, mert sőtében, alattomosan kell munkálkodnunk. Ha Oswald ur még Arlington Streetben van, feladatom leendő holnap Millard urat fölkeresni.

Sir Oswald Ewersleigh Arlington Streetből még nem távozott és Carrington másnap alkonyatkor megjelent a kastély bejárata előtt és Millard ural, a báró komornyikjával kívánt beszélni.

Carrington Viktor sohasem látta volt barátja nagybátyját s biztosítva volt e szerint a fölismerés ellen. Azon órák választotta ki a látogatásra, mikor a báró ebédelni szokott, miután tudta, hogy a komornyik ez időben teljesen szabad. Beküldte névjegyét. Millard urhoz, ráírva, hogy bizonyos sürgős ügyben akar szólni vele.

Millard azonnal megjelent az előcsarnokban, hogy lássa, ki kíván beszélni vele s kéré Carringtont, hogy kövesse egy kis szobába, melyet a ház magasabb szolgálói ily czélra használni szoktak.

A fiatal orvos járatos volt a tudományban, melylyel az emberek szívét és eszét megnyerni lehet. Ugy olvasott a komornyik arezából, mintha nyitott könyv lett volna. Látta, hogy ez ember gyöngé, határozatlan, meglehetősen becsületes,

de hozzáférhető. Millard ur közepkoru férfi volt, világosszöke hajjal, sápadt arccal és zöldes-szürke szemekkel.

— Gyöngé, birvágyó és fukar, — gondoló Carrington, mialatt arezáát vizsgálta. — Igen, igen, ez embert úgy forgathatjuk, a mint akarjuk.

Elmondá a komornyiknak, hogy ő Eversleigh Reginald legbensőbb barátja s jelen látogatása egészen tudtán kívül történik. Azután kimerítő leírást adott Reginald bánatáról és kétségbeeséséről.

(Folytatjuk.)

Laptulajdonos: **Csokonai-nyomda.**

3141.
1901.

Lakbérleti hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város tulajdonát képező Szent-Anna-utcai 53-ik sorszámú ház, mely áll egy utcai lakással, 6 szoba, egy előszoba, konyha, kamarából, az egész lakásrész alapincézve, továbbá két udvari lakással 3—3 szoba, 1—1 konyha és kamarából s mellékhelyiségekkel, ugyszintén az udvartelek egy bérlőnek, vagy a lakások külön-külön **f. 1901. évi május hó 1-ső napjától bérbe kiadók**, a bérletre vonatkozólag értekezhetni lehet **Vecsey Imre t. b. főjegyző** városi tanácsnok ural (város-ház 1-ső emelet 7. számú hivatalos helyiségében) naponként délelőtt 10-től 12-ig, ugyanitt tekinthetők meg a bérleti feltételek.

Kelt Debreczen, 1901. évi márcz. hó 19. **Városi tnnács.**

Debreczeni Friss Ujság

elárusításával állandó és jól jövedelmező foglalkozást találhat tisztességes férfi, asszony, 15 éven felüli fiu és leány. Jelentkezhetnek a kiadóhivatalban.

Zene-eszközök

katalogusát
Zongora
Harmonium
Violin
Cello
Czitera
Kamarazene
Orchester
Gítár
Énekek
Humoristika
Chorusok
Duettek, Terczettek
Tanulmányművek
stb.-ről küld
ingyen
és bérmentve
Otto Maass
zeneműraktár és bizománytár
WIEN, VI., Mariahilferstasse 91.

בשר של פסה
A közelgő
izr. husvéti ünnepekre
**üveg-, porcellán-,
zománczozott edényeket**
és mindenféle
evőeszközöket
ajánl
Kaszanyitzky Endre
előbb KUHINKA I. K.
DEBRECZEN, Piacz-utca 57. sz.
Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítettek.

Székely Sámuel
kárpitós és diszitő műhelye

Debreczen, Piacz-utca 59. sz. (Steinfeld-féle ház.)

A mai kor igényeinek megfelelően berendezett kárpitós és diszitő műhely, mely minden e szakba vágó munkát izléses és tetszetős kiállításban a legjutányosabb árak mellett készít és pedig: teljes berendezéseket, garnitúrákat, ottománokat, obédli divánokat, matráczókat, rolettákat stb. Elvállalja ócska butorok feldolgozását és teljes átalakítását és költözködés alkalmával előforduló butorcsomagolást. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Magyarország leghírnevesebb ásvány-gyógyforrásai a

Bikszádi Sztojcai gyógyvíz mint a drága Selters. A azonos a karlsbádival.

Bérlők: **Almer Lajos és Károly** Nagybánya. Kapható minden fűszerüzletben.

Vetőbűkköny, luczerna és répamagvak

legoletsőbb és legjobb minőségben kaphatók
Deutsch Albert és fia magkereskedésében Hatvan-utca.

A legjobb szilvórium a szilágysági.

Kapható: בשר של פסה
a szilágysági szilvórium termelési raktárába
Csapó-utca 4. szám.

Szives tudomásul!

Saját termésű, tiszta természetes ó-borok
Szent-Anna puszta homoki szőlő telepünkről.

Literes palaczkokban:
Fehér asztali . . . . . 80 fillér
Rizling . . . . . 92 "
Veres asztali 98-ról . 80 "
Veres Kadarka 98-ról 120 "
Asztali siller . . . . . 70 "
Nagy burgundi siller . 92 "
Palaczkokért 16 fillér lotét.

Hordó számra való vételnél megfelelő engedmény.
Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fiai

özégnél
Debreczen, Tisza-palota, valamint
Geréby Fülöp utódai uraknál!

Friss termésű magvak.

A vetési időnyre ajánlom mindennemű mezőgazdasági, konyhakerti és virágmagvaimat a legjobb termelőkötől.

53 év óta fonálló magkereskedésem, — mely mindenkor derekasan megállta helyét s mindenkor sikerült a sok nagyhangú reclam között is megtartani nagyszámú és előkelő vevőkötét, — dusan el van látva a legjobb magvakkal, melyeket a legmérsékeltebb áron becsájtok a vevőkötözön-ség rendelkezésére.

Eredeti franczia és magyar luczerna, remek oratólyi lóheró, a m. kir. vetőmag-vizsgáló állomás által arankamentess ógre és csiraképes-ségre nézve megvizsgálva és loolmozva.

Valódi quodlburgi répamagvak magas csira képeességgel s faj-tiszta minőségben, mint: oberndorfi sárga, veres óriási mamuth, óriási sárga olajbogyó, sárga eckendorfi és franczia hizlaló czukorrépa.

Konyhakerti magvak nagy választékban.
Valódi órturfi virágmagvak, a legjobb minőségben kaphatók

KONTSEK GÉZA

előbb
Geszner Károly magkereskedésében
Debreczen, Kossuth-utca.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Piacz-utca 12. szám (Stenczinger-ház) alatt lévő és 38 év óta fennálló jóhírnek örvendő

óra és ékszer üzletemet

május hó 1-től az Alföldi takarékpénztár épületébe (a Bika szállodával szemben)
Piacz-utca 16. sz. alá helyezem át.

A hol mint eddig is a legszolidabb bel- és külföldi áruval a legoletsőbb árak mellett állok a n. é. közönség rendelkezésére.

Becsos pártfogásukért esedezve maradok tisztelettel

SERLI EDE utóda **GASPARIK ANTAL**

máv. műorás és ékszerkereskedő.

Egy jó házból való fiu tanulónak azonnal felvétetik.